

December 7, 1978

Minutes of Conversation between Paul Niculescu Mizil, Vice-Prime Minister of Romania, and Kim Il Sung

Citation:

"Minutes of Conversation between Paul Niculescu Mizil, Vice-Prime Minister of Romania, and Kim Il Sung", December 7, 1978, Wilson Center Digital Archive, Folder No. 208/1978, ff.1-27, Foreign Relations Section, Fund CC of RCP, Romanian National Central Historical Archives. <https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/118276>

Summary:

Kim Il Sung and Paul Niculescu Mizil discuss Romania's position within the Warsaw Pact, Soviet military presence in socialist countries, and long-term economic collaboration between Romania and North Korea.

Credits:

This document was made possible with support from Leon Levy Foundation

Original Language:

Romanian

Contents:

Original Scan

S t e n o g r a m a

convorbirii dintre tovarășul PAUL NICULESCU-MIZIL, membru al Comitetului Politic Executiv al CC al PCR, viceprim-ministru al guvernului și tovarășul KIM IR SEN, secretar general al Comitetului Central al P.M. din Coreea, președintele R.P.D. Coreene (redactată pe baza notelor luate în timpul discuției)
(Phenian, 7 decembrie 1978)

Kim Ir Sen Cum se simte tovarășul Nicolae Ceaușescu?
dar tovarășa Elena Ceaușescu ?

Paul Niculescu-Mizil Bine, foarte bine. Muncesc
mult.

K.I.S. Mulțumesc

P.N.M. Dumneavoastră cum vă simțiți? Sînteți
sănătos?

K.I.S. După cum vedeți, foarte bine. Lucrez
mult.

P.N.M. Am misiunea plăcută să adresez din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu și a conducerii partidului nostru un salut cald, tovarășesc, pentru dumneavoastră, pentru stimata dumneavoastră soție, Kim Song E, pentru toți tovarășii din conducerea partidului dumnea-voastră.

K.I.S. Mulțumesc.

P.N.M. Am din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu un mesaj, pe care doresc să vi-l înmînez. (se înmînează mesajul).

K.I.S. Cum este vremea în România ?

P.N.M. Similară cu cea de la dumneavoastră. (Traducătorul dă citire mesajului).

K.I.S. Vă mulțumesc. Vă rog să transmiteți tovarășului Nicolae Ceaușescu mulțumirile mele sincere pentru mesajul cald pe care mi l-a trimis.

P.N.M. Cu multă plăcere. Vă rog să-mi permiteți să vă informez despre ce m-a însărcinat tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind problemele interne ale țării noastre și cu unele probleme internaționale.

K.I.S. Pofțiți.

P.N.M. Situația internă a țării noastre, dumneavoastră o cunoașteți foarte bine; așa încît o voi prezenta pe scurt. În acest an, planul se îndeplinește în condiții foarte bune. În pregătirea anului 1979 am aprobat planul și bugetul acestui an și am trecut la crearea condițiilor pentru buna desfășurare a activității. Din anul 1979 vom trece la aplicarea măsurilor de perfecționare a conducerii activității economico-financiare în țara noastră. Am trecut și vom continua să aplicăm consecvent planul de creștere suplimentară a nivelului de trai al

- 3 -

al populației. Pregătim planul cincinal 1981-1985, care va asigura o dezvoltare accelerată a economiei naționale, îndeosebi a ramurilor de vîrf ale industriei : construcții de mașini grele și complexe, electronica, chimia superioară, construcția de centrale nucleare - în această lună încheiem cu Canada un program în acest sens - aviața (vom construi avioane mediu-curier și motoare cu Anglia) și alte ramuri de vîrf ale economiei naționale. Acordăm mare atenție dezvoltării agriculturii și bunurilor de larg consum, ridicării nivelului de trai al populației. Am sărbătorit recent 60 de ani de la formarea statului național unitar român, cu care prilej tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă și importantă cuvîntare. Vă adresez calde mulțumiri, dumneavoastră personal și conducerii partidului și statului dumneavoastră pentru mesajul trimis cu această ocazie.

Atît despre problemele interne. Vă rog, dacă aveți vreo întrebare în legătură cu acestea?

K.I.S. Nu am.

P.N.M. În problemele internaționale vă voi relata ultimele acțiuni ale noastre, considerentele noastre în legătură cu ultimele acțiuni pe care le-am întreprins. Deși problematica este foarte largă, mă voi strădui să vă prezint pe scurt numai problemele principale.

Relațiile cu U.R.S.S. Dumneavoastră cunoașteți relațiile noastre de prietenie cu U.R.S.S., stat socialist, vecin. Depunem mari eforturi și avem unele rezultate pozitive în colaborarea economică și pe alte planuri. Cel mai important eveniment a fost Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al

Tratatului de la Varșovia, care s-a ținut la Moscova.

Tovarășii sovietici au trimis în prealabil o delegație la noi, formată din tovarășii Gromîko, Ponomarëv și Rusakov, ca urmare a ultimei întîlniri între tovarășul Ceaușescu și Brejnev.

Scopul afirmat de partea sovietică, a venirii acestei delegații la noi a fost dezvoltarea colaborării dintre R.S.R. și U.R.S.S. și discutarea, cu noi, a problemelor în care avem deosebiri de păreri, pentru a le reduce și a găsi soluții comune. Delegația sovietică a fost primită de tovarășul Nicolae Ceaușescu și a purtat convorbiri cu o delegație română formată din tovarășii Paul Niculescu-Mizil, Stefan Andrei și Vasile Mușat. Am grupat cele ce vi le relatez pe probleme și nu pe evenimente, pentru că sînt legate.

La Moscova au fost două puncte la ordinea de zi:

- lupta pentru securitate și pace în Europa și în lume;
- raport de rutină al comandantului forțelor armate unite, privind starea pregătirii de luptă a acestora.

La primul punct toți secretarii generali și-au spus părerea. Cuvîntările tovarășilor au fost destul de asemănătoare. Vă prezint cîteva idei mai importante din aceste cuvîntări. Expunerea tovarășului Brejnev arată aprecierea sovietică asupra situației internaționale. Subliniază complicarea ei în ultimul timp. Expune pe larg punctul de vedere sovietic asupra Chinei, făcînd apel la o puternică rezistență internațională împotriva conducerii chineze. Face apel la

sprijinirea Vietnamului în războiul său, subliniază necesitatea coordonării politico-militare a țărilor membre ale Tratatului de la Varșovia, evocă rămânerea în urmă pe plan tehnologic a țărilor socialiste față de cele capitaliste, exprimând necesitatea menținerii și păstrării așa zisei independențe față de capitalism. Ceilalți au expus poziția țărilor lor. Nu au desprinde probleme deosebite, toți fiind de acord cu poziția lui Brejnev. Doar două aspecte sînt de remarcat :

- în toate expunerile nu au lipsit atacurile împotriva Chinei;

- în expunerea tovarășului Jivkov, o mare parte a fost dedicată necesității perfecționării C.A.E.R. și o critică aspră asupra sistemului de prețuri din CAER.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a expus punctul de vedere al partidului și statului nostru în aceste probleme. S-a oprit cu deosebire asupra poziției partidului nostru în problemele internaționale, a exprimat punctul de vedere român în relațiile dintre țările socialiste, inclusiv China, părerile noastre în legătură cu Vietnamul, cu relațiile care trebuie să existe între țările socialiste. Vă voi înfățișa aspectele fiecărui punct în parte.

1. Declarația adoptată la această Consfătuire a fost dată publicității și o cunoașteți. Ea a fost discutată în prealabil cu partidele comuniste și muncitorești, inclusiv cu partidul nostru. Ceilalți tovarăși nu au avut observații la textul sovietic. Noi am avut mai multe observații, dintre care vă subliniez trei :

a/ Nu am fost de acord cu aruncarea întregii responsabilități pentru intensificarea cursei înarmărilor, asupra N.A.T.O. Desigur, N.A.T.O., a întreprins măsuri de escaladare a înarmării. Noi sîntem printre primele țări europene care am luat poziție împotriva acestor măsuri. Nu am putut fi însă de acord cu formularea care rezervă numai N.A.T.O. răspunderea intensificării cursei înarmărilor. În ultimă instanță declarația s-a reformulat, ținîndu-se cont de părerea noastră.

b/ Nu am fost de acord cu ideia sprijinirii Vietnamului împotriva Cambodgiei și Chinei. Pînă la sfîrșit această problemă a fost scoasă din declarație.

c/ Nu am fost de acord cu formularea care prevedea acordarea de sprijin din partea țărilor socialiste unor "așa zise țări socialiste" (Afganistan, Etiopia, Yemen). Au fost scoase și aceste referiri.

Au fost și alte observații mai mici ale noastre. Declarația a ieșit așa cum a ieșit, ca rezultat al unui acord al tuturor țărilor participante. Noi o considerăm bună. Dacă am fi scris-o noi era altfel. Dar ea este a șapte țări socialiste. Importantă este linia destinderii, care rezultă din declarație, dezarmarea în Europa și în primul rînd cea nucleară. Noi considerăm că lupta pentru îndeplinirea acestor obiective constituie strategia noastră fundamentală, fiind o luptă antiimperialistă. Noi considerăm că trebuie mobilizate toate forțele opiniei publice asupra acestor probleme. Atragem în mod deosebit atenția asupra faptului că în Europa s-au acumulat cantități deosebit de mari de arme, inclusiv ale S.U.A.

Trebuie mobilizate toate forțele pentru rezolvarea acestor probleme. Iată de ce noi considerăm că declarația este bună și o sprijinim. Tovarășul Nicolae Ceaușescu m-a însărcinat să vă informez că noi contăm pe sprijinul dumneavoastră, privind aceste probleme, inclusiv retragerea trupelor străine.

2. Probleme militare. Mareșalul Kulikov a prezentat un raport asupra pregătiri de luptă a forțelor armate unite și un proiect de hotărîre. În raport se arată că N.A.T.O. sporește cheltuielile militare, și ca urmare este necesară sporirea considerabilă a cheltuielilor militare, a trupelor și armamentului țărilor participante la Tratatul de la Varșovia. Se cere mărirea considerabilă a investițiilor pentru armament în cincinalul următor, înlocuirea tuturor tipurilor de arme: tancuri, aviație etc. Se cere uniformizarea armamentelor și tehnicii, în proporție de 70-100 la sută în cincinalul următor.

Deci în raportul lui Kulikov se prezintă o altă linie decît cea din declarație: în declarația dată publicității se arată că țările socialiste trebuie să militeze pentru reducerea armamentelor și a trupelor, iar în raportul lui Kulikov, care e secret, se cere o majorare a armamentelor și a trupelor.

Impresia noastră a fost că în conducerea P.C.U.S. există două orientări : una reflectată în primul document și a doua reflectată în cel de al doilea document.

Cuvîntarea lui Kulikov și proiectul de hotărîre preconizează elaborarea statutului pentru conducerea trupelor în caz de război. La punctul șase din proiectul de hotărîre se arată că în caz de înrăutățire bruscă a situației, conducerea superioară a forțelor armate unite, pînă la constituirea

comandamentului respectiv, o exercită marele stat major sovietic. În raportul lui Kulikov s-au prezentat o seamă de neajunsuri, între care dificultăți în organizarea apărării, anti-aeriene sub un singur comandament și dificultăți în folosirea trupelor românești.

La acest punct ceilalți conducători de partide nu au luat cuvântul. Singurul vorbitor a fost tovarășul Nicolae Ceaușescu, care s-a declarat în total dezacord cu raportul lui Kulikov și cu proiectul de hotărîre. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că aceste probleme nu au fost puse de acord în prealabil cu țările socialiste, contravenind astfel statutului Tratatului de la Varșovia. A expus pe larg punctul de vedere român și a fost contra adoptării proiectului de hotărîre. Punctul nostru de vedere expus de tovarășul Nicolae Ceaușescu la consfătuire a fost următorul. Nu ne putem însuși părerea că războiul este iminent. După analiza situației internaționale, făcute de noi, nu trebuie trasă concluzia că în zilele imediat următoare va izbucni un nou război mondial. Această concepție nu corespunde realității. Nu putem accepta mărirea cheltuielilor militare, așa cum am face-o într-o situație excepțională. Desigur, acordăm atenție întăririi forțelor armate, dar trebuie să facem o dimensionare rezonabilă a cheltuielilor. Nici datele despre N.A.T.O. nu corespund realității, așa cum au fost prezentate în raport, deoarece rata creșterii inflației e mai mare decât rata creșterii cheltuielilor militare, în țările capitaliste. Dacă am accepta teza măririi cheltuielilor militare, am aduce prejudicii dezvoltării economice a țării noastre. Nu sîntem de acord cu reducerea dezvoltării social-economice și a nivelului de trai al populației. Noi sîntem profund îngrijorați de faptul

că creșterea cheltuielilor militare în U.S. și țările socialiste va duce inevitabil la încetinirea dezvoltării economice a acestor țări. Si așa volumul cheltuielilor militare al Uniunii Sovietice este supradimensionat. Asta se răsfrânge asupra raporturilor de colaborare cu România și cu celelalte țări socialiste. Efortul principal al dezvoltării economice a țărilor socialiste trebuie să se axeze pe următoarele probleme esențiale: materii prime, energie, ridicarea agriculturii, a bunurilor de larg consum, dezvoltarea cercetării tehnico-științifice, creșterea productivității, cultură, artă, dezvoltarea democrației vieții sociale, conducerea societății socialiste. Slăbirea dezvoltării economice afectează și capacitatea de luptă. Desigur, în situații excepționale trebuie depuse toate eforturile pentru armată. Dar și atunci aceste eforturi nu se fac în secret, ci cu consultarea organelor de conducere, ale poporului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a propus ca țările socialiste să ia următoarea inițiativă: țările socialiste membre ale Tratatului de la Varșovia să anunțe public reducerea cu 5 la sută a efectivului trupelor, a cheltuielilor militare și retragerea cu 5 la sută a efectivului trupelor de pe teritorii străine. Aceasta, proclamată public, ar constitui o presiune asupra N.A.T.O. pentru reducerea forțelor militare. Propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu nu a fost discutată și nu a fost acceptată. Ne menținem pe această poziție și vom milita pentru ea. Tovarășul Nicolae Ceaușescu mi-a dat sarcina să vă informez despre motivele noastre de îngrijorare: la peste 30 de ani de la terminarea războiului mai sînt încă trupe sovietice în numeroase țări socialiste (R.D.G., Polonia), în Ungaria ele stau de peste 20 de ani, cu toate că atunci s-a dat o declarație

oficială că ele au caracter temporar. În Cehoslovacia sînt de peste zece ani. Această problemă are mare importanță pentru noi. Socialismul nu are nevoie de trupe străine. Nu se pot aduce argumente militare în acest domeniu. Avem exemplul Republicii Democrate Coreene.

K.I.S. Din cauza lor noi sîntem sub influența americanilor. Americanii susțin că ei ocupă Coreea de Sud la cererea sud-coreenilor, în timp ce sovieticii ocupă țări socialiste fără cererea acestora. Tocmai, personalități democratice din Coreea de Sud au obiecții privind prezența trupelor americane aci. Nu de mult am avut o întîlnire cu personalități democratice din Coreea de Sud. Americanii discută deschis : cum putem pleca, atîta timp cît sovieticii se află în țările socialiste?

Noi considerăm că părerea tovarășului Nicolae Ceaușescu e justă. Vorbind sincer nu putem spune că va izbucni imediat războiul. E adevărat că trebuie depuse eforturi pentru întărirea apărării naționale, pentru că în condițiile existenței imperialismului, reacțiunii, acesta este un principiu. Eu consider că nu este un lucru just să se treacă la asemenea măsuri de intensificare a înarmării țărilor socialiste, motivat de posibilitatea izbucnirii războiului. Știți ce părere au comentatorii politici din lume? Sovieticii măresc cheltuielile militare pentru a induce în eroare popoarele, fiindcă întîmpină greutăți economice. Eu consider just punctul de vedere al tovarășului Nicolae Ceaușescu, că trebuie să dăm inamicului lovituri, declarînd reducerea cheltuielilor militare. Faptul că vă opuneți coordonării este normal, deoarece cel care promo-

vează suveranitatea nu poate fi de acord cu știrbirea ei. De ce numai rușii să conducă? Să se aleagă democratic, români, cehi. Înainte de a vă primi am citit diferite știri. Rușii promovează și acum șovinismul de mare putere. Ei vor să folosească așa zisul pericol al războiului din Vest, pentru a obține dreptul de coordonare a armatelor; ceea ce e foarte important. Armata apără țara. Fără ea statul devine marionetă. Obținerea dreptului de conducere a armatelor este de fapt o bătaie de joc la adresa altor state. Eu sînt întru totul de acord cu poziția adoptată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Moscova. Ambele țări ale noastre promovează o politică de suveranitate, de independență. Am impresia că șovinismul de mare putere nu a renunțat la gîndul de dominație.

P.N.M. Problemele militare au fost discutate în 1966 la București. Am făcut parte din delegație.

K.I.S. (rîde) Imi amintesc și eu.

P.N.M. Atunci parcă erau formele mai elegante. Acum se pune problema deschis : marele stat major sovietic să conducă. Noi nu putem fi de acord cu aceasta niciodată, sub nici o formă.

K.I.S. Cine e ministrul forțelor armate în țara dumneavoastră ?

P.N.M. Ion Coman.

K.I.S. A, da, Ion Coman. De ce nu propun ca comandantul forțelor armate unificate să fie ministrul român sau ceh?

Dacă, se bazează pe principiile internaționalismului proletar, de ce practică Brejnev asemenea fapte? Intotdeauna au avut, au și vor avea concepția că dacă nu îi sprijini pe ruși nu respecti principiile internaționalismului proletar. Înainte, dacă reproșai sovieticilor o marfă, acest lucru era considerat drept antisovietism.

Eu sînt foarte mulțumit de informarea importantă pe care mi-ați făcut-o. Consider informarea dumneavoastră drept o încredere a tovarășului Ceaușescu față de mine, față de partidul nostru. Si îi sînt foarte recunoscător pentru aceasta. Vă mulțumesc foarte mult. Vă rog să transmiteți tovarășului Ceaușescu, că poziția dînsului privind problemele armatelor unificate este cu totul justă. Să știți că noi nu putem publica deschis în mijloacele de informare, pentru că ne aflăm între cei doi mari, iar la Sud e inamicul. Dar aveți încredere în sprijinul nostru. Propunerea dumneavoastră privind Vietnamul este justă. Vietnamezii susțin că ei înșiși au organizat în Vietnam organizații reacționare împotriva Cambodgiei.

P.N.M. Această problemă ne îngrijorează foarte mult și anume că se sprijină crearea într-o țară socialistă de organizații îndreptate împotriva guvernului legal al altei țări socialiste. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat atît în cuvîntarea la plenara CC al partidului nostru, dată publicității, cît și la Moscova că nu putem fi de acord cu acest lucru.

K.I.S. Da, aveți dreptate.

- 13 -

P.N.M. Noi trebuie să facem totul pentru atenuarea și nu pentru adâncirea divergențelor.

K.I.S. Bineînțeles .

P.N.M. Noi nu sîntem de acord cum au pus ei problema în privința vizitei lui Hua Kuo-fen în țara noastră. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, și public și la Moscova, a arătat că nu înțelege de ce în Uniunea Sovietică este atacată vizita lui Hua Kuo-fen în România. Dacă tovarășii sovietici vor să informeze cu adevărat opinia publică, să reproducă ce a spus tovarășul Ceaușescu: "Nu dorim să ne aliem cu China împotriva Uniunii Sovietice și nici cu Uniunea Sovietică împotriva Chinei!" În loc de aceasta ei au publicat comentarii din presa țărilor capitaliste. Asta nu slujește prieteniei.

K.I.S. Contacte și vizite reciproce poate avea oricine. Nu e o condiție ca Hua Kuo-fen să nu meargă în România. Sefii de stat ai țărilor capitaliste vin la Moscova : Ford, Nixon.

P.N.M. Ei duc tratative cu Carter.

K.I.S. Da, Si ce motive au? Pot exista divergențe, dar asta nu înseamnă să nu se viziteze.

P.N.M. Noi privim vizitele între țări socialiste ca un lucru pozitiv. Hua Kuo-fen nu a venit în România pentru a completa împotriva Uniunii Sovietice.

K.I.S. Toate acestea sînt fenomene ale șovismului de mare putere.

P.N.M. Noi am sprijinit Vietnamul împotriva americanilor. Am sprijinit Vietnamul cu ocazia inundațiilor. Dar nu putem să-l sprijinim împotriva altei țări socialiste. După cum nu sprijinim nici Cambodgia sau China împotriva Vietnamului. Tovarășul Ceaușescu le-a spus tuturor că trebuie găsite soluții politice și nu militare.

K.I.S. Si noi la fel. Nu vorbim de divergențele cambodgiano-vietnameze nici măcar în presă. Dacă vorbim deschis, cum realizăm unitatea țărilor socialiste? Cele două țări socialiste, URSS și China, trebuie să depună eforturi pentru realizarea unității.

P.N.M. Două vorbe despre problemele militare. Noi am dorit ca la această consfătuire să nu se adopte nimic în probleme militare. După raportul lui Kulikov tovarășul Ceaușescu a propus o pauză pentru a se realiza o consultare. Ceilalți au spus că nu e nevoie de nici o consultare. Cine e de acord să semneze, cine nu e de acord să nu semneze și să scrie că nu e de acord. Tovarășul Ceaușescu a propus să se mai analizeze. Ceilalți însă au semnat. Tovarășul Ceaușescu a arătat că nu putem fi de acord nici să ne spunem părerea separat. Elaborarea acestei hotărîri nu s-a pus în prealabil de acord între țările socialiste, s-a făcut cu încălcarea normelor statutului Tratatului de la Varșovia, care cere acordul tuturor, în orice problemă. Fără acordul tuturor, hotărîrea nu este valabilă. Nu e vorba de înscrierea punctului de vedere

separat, ci de faptul că hotărîrea este contrară statutului. Si nu poate angaja Tratatul de la Varşovia. Tovarăşul Ceauşescu i-a spus înainte lui Kulikov, la Bucureşti, aceste probleme. Totuşi, nu s-a ținut cont de părerea noastră, şi ceilalţi au semnat.

În privinţa subordonării forţelor armate naţionale, chiar la război, comanda trebuie să fie naţională. Trebuie să existe acorduri bilaterale între state, ratificate de parlamente.

Tovarăşul Ceauşescu le-a spus că are obligaţia să informeze C.C. al P.C.R. şi Marea Adunare Naţională despre aceste probleme. Husac, care conducea lucrările, a spus: "Da, e normal; şi noi vom informa".

S-a adoptat o hotărîre separată, nu în numele Tratatului, privind Orientul Apropiat. Nu am participat la aceasta, deşi ne-au spus că au de gând să pună în discuţie. Părerea noastră este că trebuie să se militeze pentru o soluţie globală în Orientul Apropiat, dar nu putem fi împotriva unor tratative care se desfăşoară acolo. Este dreptul suveran al fiecărei ţări să poarte tratative pentru apărarea intereselor sale, pentru asigurarea păcii.

Tovarăşii sovietici au arătat că unii au propus şi o declaraţie de sprijinire a Vietnamului, dar că s-au gândit că nu e cazul să se adopte.

Un singur lucru vă mai informez despre relaţiile cu sovieticii : cînd a fost Gromîko la noi, recent, în afara problemelor arătate, ei au ridicat şi unele probleme de istorie, care ar fi între noi şi Uniunea Sovietică, susţinîndu-se că în România se publică materiale neprieteneşti, care pun în discuţie graniţele. Noi le-am spus clar nă nu avem pretenţii

teritoriale față de Uniunea Sovietică. Acest lucru l-a spus tovarășul Ceaușescu și lui Brejnev. Noi recunoaștem apartenența R.S.Moldovenești la U.R.S.S., dar nu putem fi de acord cu prezentarea răpirii Basarabiei ca un act progresist al țarismului. Asta ar însemna să înfrumusețăm rolul țarismului, al politicii sale externe, ar însemna însăși proslăvirea colonialismului. Noi nu putem accepta teza că moldovenii și românii sînt două națiuni deosebite și limbile română și moldovenească, două limbi diferite.

Noi am propus din nou ca aceste probleme de istorie să fie tratate științific și de către noi și de către ei și publicațiile să pună accentul pe problemele comune și nu pe cele care ne despart. Numai astfel ele pot contribui la îmbunătățirea relațiilor cu Uniunea Sovietică. După întoarcerea tovarășului Nicolae Ceaușescu noi am informat foarte larg Comitetul Politic Executiv, C.C. al P.C.R. Intrucît aceste probleme nu erau cunoscute la noi în țară, am informat opinia publică. Numeroși oameni ai muncii, inclusiv militarii, au întreat ce s-a întîmplat la Moscova.

Linia partidului este îmbrățișată de întregul popor. Vom informa pe larg activul de partid și organizațiile de partid.

Ne gîndim să adresăm scrisori comitetelor centrale ale partidelor din țările participante la Tratatul de la Varșovia în care să expunem părerile noastre și să le cerem să revină asupra măsurilor militare propuse. Vom continua cu răbdare politica noastră, constructivă de dezvoltare a relațiilor cu toate țările socialiste, de afirmare clară a principiilor independenței. Ne dăm seama că acțiunea nu va

fi ușoară, că vom avea de înfruntat dificultăți. Pe plan economic am început să le simțim. Polonia și Uniunea Sovietică refuză să-și mai îndeplinească angajamentele la livrările de coals către țara noastră. Probabil că vor apare și alte probleme de ordin economic.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu m-a însărcinat să vă informez despre aceste dificultăți și să vă exprim rugămintea de a ține seama de acest fapt, și, în măsura posibilităților, să găsim sprijin în raporturile noastre economice în aceste probleme. Este vorba în special despre furnizarea de magnezită, antracit, feroaliaje către România. Dacă îmi veți permite, eu mă voi mai referi la aceste probleme.

Vizita unei delegații de partid ungare. Noi milităm pentru prietenie cu R.P.Ungară. Din când în când ne împiedicăm în presa maghiară de materiale în care se cultivă nostalgia după teritoriul românesc, după imperiul austro-ungar. Aceasta stimulează reacțiunea, revizionismul pe plan internațional.

Sînt în același timp și manifestări de amestec în treburile noastre interne în legătură cu populația de origine maghiară din România.

S-a propus realizarea unei întîlniri la nivel de membri ai Comitetului Politic Executiv pentru examinarea acestor probleme. Noi am propus dezvoltarea raporturilor economice cu R.P.Ungară. Am arătat clar că trebuie luate măsuri de recunoaștere a teritoriului și granițelor României, că nostalgia după teritoriul românesc nu corespunde prieteniei. Am arătat clar că nu înțelegem de ce tovarășii maghiari nu marchează momentele legate de independența României. Am arătat că problemele națio-

nalităților conlocuitoare le-am rezolvat în condiții bune, că prezența naționalității conlocuitoare maghiare este un element de apropiere între țările noastre. Am subliniat, totodată că problemele naționalităților conlocuitoare din România nu pot fi hotărâte decât în România și nu recunoaștem nimănui vre-un drept de amestec în treburile noastre interne.

Convorbirile au fost pozitive și avem impresia că ele vor duce la dezvoltarea colaborării româno-ungare.

Aș dori să mă refer foarte pe scurt la relațiile bilaterale.

Întâlnirea cu tovarășul Kong Gin The se desfășoară într-o atmosferă prietenească de colaborare. Acționăm împreună pentru îndeplinirea sarcinilor care au rezultat din înțelegerile dumneavoastră cu tovarășul Nicolae Ceaușescu. Apreciem foarte pozitiv ceea ce s-a întreprins. Cresc schimburile comerciale. Se îndeplinesc obiectivele economice la care colaborăm. Se dezvoltă conlucrarea în toate domeniile. Dorim să intensificăm colaborarea pentru a da cât mai curînd în folosință cele șapte obiective economice conform hotărîrilor adoptate la nivel înalt. Vor fi luate atît de noi, cît și de partea coreeană măsuri pentru grăbirea lucrărilor de montaj și de construcție.

Dorim foarte mult să dezvoltăm colaborarea în domeniul petrolului. Vom fi fericiți dacă România va contribui ca R.P.D.Coreeană să aibă petrol.

Dorim să dezvoltăm colaborarea în domeniul energetic, să furnizăm utilaje energetice.

Dorim să acționăm pentru îndeplinirea celorlalte indicații stabilite la nivel înalt - realizarea liniei maritime, colaborarea în domeniul pescuitului oceanic, dezvoltarea colaborării în construcțiile de mașini unelte.

Aș dori să vă prezint una din preocupările noastre conform însărcinării pe care mi-a dat-o tovarășul Nicolae Ceaușescu. Dumneavoastră aveți adoptat planul septenal de dezvoltare pînă în 1984. Noi elaborăm planul cincinal de dezvoltare economico-socială pe perioada 1981-1985. Dorim, dacă dumneavoastră sînteți de acord, să abordăm problemele de perspectivă ale colaborării româno-coreene. Ne este în momentul de față clar ce trebuie să facem în 1978, 1979 și poate chiar în 1980. Credem, însă, că trebuie să începem lucrările pentru un program de lungă durată al dezvoltării colaborării. În discuțiile cu tovarășul Kong Gin The am arătat la ce ne gîndim. Cum am arătat, noi avem nevoie de magnezită, feroaliaje, antracit și altele, bine înțeles pe bază de colaborare economică. Partea română ar putea să livreze în schimbul acestor produse orice mărfuri de valoare echivalentă - utilaje petroliere, produse chimice, alte mărfuri de care are nevoie economia coreeană. Am putea elabora și conveni un program de livrări de utilaje și instalații complexe - energetice, miniere, pentru siderurgie, linii de ciment, utilaje pentru industria construcțiilor de mașini, industria chimică și pentru alte nevoi. Am putea livra produse ale industriei construcțiilor de mașini grele, nave, calculatoare, eventual avioane. Am putea, de asemenea, dezvolta colaborarea româno-coreeană pe terțe piețe. Ar fi posibil să intensificăm colaborarea bilaterală în domeniul tehnicii militare. Desigur că noi nu putem hotărî imediat, dar aș fi foarte bucuros dacă dv.

tovarășe președinte, ați da indicații să se examineze măsurile ce trebuie întreprinse pentru dezvoltarea colaborării româno-coreene în perspectivă. Credem că activitatea de elaborare a programului de perspectivă al dezvoltării colaborării dintre țările noastre ar fi o bună pregătire pentru viitoarea întâlnire a dumneavoastră cu tovarășul Nicolae Ceaușescu. Tovarășul Nicolae Ceaușescu așteaptă cu multă plăcere ca, atunci când veți avea împreună posibilitatea să faceți o vizită în țara noastră.

Vă mulțumesc pentru atenție și îmi cer scuze pentru timpul prețios pe care vi l-am răpit, dar am făcut aceasta în dorința de a-mi îndeplini cât mai bine sarcinile ce mi-au fost încredințate de tovarășul Ceaușescu.

K.I.S. Mulțumesc foarte mult. Vreau să mulțumesc pentru vizita unei asemenea delegații importante ca aceasta pe care o conduceți, merită să aprofundeze relațiile de colaborare economică și vă exprim gratitudinea pentru informarea făcută de dumneavoastră aici ca reprezentant personal al tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Vreau să vă salut încă odată în modul cel mai călduros în vizita pe care o faceți în țara noastră

Vreau să subliniez încă o dată că informarea importantă pe care mi-ați făcut-o din împuternicirea tovarășului Nicolae Ceaușescu reprezintă o încredere deosebită față de mine, față de partidul nostru.

P.N.M. Sînteți primul conducător pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a informat.

K.I.S. Mulțumesc. Tocmai de aceea consider că această informare reprezintă o mare încredere în noi. Intotdeauna noi sporim sentimentele de încredere și prețuire a poziției tovarășului Nicolae Ceaușescu în problemele internaționale și ale mișcării comuniste și muncitorești.

În timpul convorbirilor noastre, noi am fost întru totul de acord față de poziția în problemele trupelor Tratatului de la Varșovia.

Să știți că conform statutului Tratatului de la Varșovia, hotărârile sînt valabile numai cu aprobarea unanimă. Adoptarea acestei hotărîri s-a făcut încălcînd statutul. Aceasta este o atitudine violentă, un fenomen al șovinismului de mare putere. Între suveranitate și șovinism de mare putere întotdeauna este contradicție.

P.N.M. Așa este.

K.I.S. Tocmai de aceea este normal ca între suveranitate și șovinism să existe contradicție. De aceea noi dăm o înaltă apreciere politicii de suveranitate dusă de partidul dumneavoastră și sprijinim întrutotul poziția dumneavoastră. Nu va fi nimic deosebit. Ei, bineînțeles, mai exercită presiuni, dar aceasta va trece imediat. La noi în popor se spune "cade unde a făcut pipi". El umblă îngîmfat, dar se liniștește de la sine. După vizita lui Hua Kuo-fen în țara noastră au procedat la fel, dar s-au liniștit. Noi am spus deschis sovieticilor că de fiecare dată Gromîko a sprijinit la O.N.U. unificarea, dar

anul acesta nu a spus nimic. Aceasta spune foarte mult. Sovieticii exercită presiuni folosindu-se de dezbinarea țării noastre. Sîntem obișnuiți cu asemenea fapte. Ei sînt ca un elastic, cînd îl apeși, se strînge, cînd îi dai drumul, se întinde. Ei, însă, nu pot știrbi suveranitatea noastră. Nu cedăm nimic din principiile noastre. Poporul nostru s-a deșteptat. Ei exercită presiuni - poporul nostru duce o viață mai grea. Ce să facem ? Nu este nimic. Cerul nu va cădea și nici pămîntul nu se sparge. Apa continuă să curgă. România și Coreea, cele două popoare vor exista în continuare. Presiunile șovinismului de mare putere continuă încă, dar vor scădea. Trebuie să luptăm, așa cum ați spus dumneavoastră, cu răbdare, să ne afirmăm principiile noastre.

P.N.M. Așa este.

K.I.S. După cum cred eu, nu va fi nimic deosebit; după cîteva luni se vor liniști. Eu consider drept un adevărat exemplu faptul că P.C.R., condus de tovarășul Ceaușescu, promovează o politică suverană și de aceea îl sprijin.

După vizita sa în țara noastră, în Asia nu s-au schimbat prea multe. Doar chinezii au încheiat Tratatul de pace cu Japonia. Dacă este să vorbim de poziția noastră în această problemă, trebuie să arătăm că acestea sînt relații normale între state. Cînd China a început reglementarea relațiilor sale cu SUA am considerat aceasta ca un lucru normal. Știți că America a recunoscut abia după

19 ani statul sovietic, iar Nixon a vizitat R.P.Chineză abia după 22 de ani de existență a acesteia. Circa 100 de ani a luptat China cu Japonia. După atîția ani au ajuns la concluzia să reglementeze relațiile dintre ele. Este normal aceasta între două state. După cum știți, chinezii se preocupă de dezvoltarea industriei lor. Nimeni nu-i ajută. Sovieticii nu le dau nimic. Nici americanii nu prea le dau. Atunci ei dezvoltă relațiile cu Japonia. Știți că japonezii au crize economice. Pentru soluționarea acestora, China este o bună piață de desfacere. Pe de altă parte, chinezii primesc tehnică nouă, mașini multe, își modernizează industria. Bine înțeles că în presă nu putem scrie deschis despre acestea. Aceasta nu înseamnă că ne împotrivim reglementării relațiilor chino-japoneze. China are atitudine binevoitoare față de noi. În schimb, japonezii ne sînt ostili. Noi cunoaștem bine poziția chineză. Dacă cele două țări ar avea amîndouă poziții binevoitoare față de noi, am fi scris pe larg în presa noastră. Toate problemele noi le tratăm independent, suveran. După cum vă spuneam, după vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu, în Asia nu s-au schimbat prea multe. Situația din Kampuchia o cunoașteți prea bine. Pozițiile noastre în această chestiune sînt identice. Nu putem fi de acord că Vietnamul să atace Kampuchia și ne pronunțăm pentru soluționarea diferendelor pe calea tratativelor.

Dacă vorbim de situația economică a țării noastre, în general ea este bună. Producția agricolă a acestui an va fi la nivelul anului trecut, pentru că o provincie din Sud a fost afectată de secetă. Recolta de orez este foarte mare, în afară de zona afectată de secetă. Deci situația în agricultură este bună. Nu avem rezerve pentru export, dar ne asigurăm necesitățile

interne. Ne preocupăm de dezvoltarea comerțului cu țările din Asia de sud-este. Am stabilit relații comerciale bune cu Thailanda, India, Malayezia, Indonezia, Singapore, Birmania, Bangladesh. În trecut, noi am avut relații comerciale în cea mai mare măsură cu U.R.S.S. și China. Acum menținem nivelul cu aceste țări, dar vrem să dezvoltăm relațiile cu lumea a treia, în special cu țările din Asia de sud-est. Si economia noastră s-a extins. Cresc nevoile populației. Nu este la fel ca imediat după terminarea războiului. Nu putem soluționa problemele făcând comerț numai cu câteva țări. Vrem să dezvoltăm relațiile cu țările din Asia de sud-est pentru că și ele sînt interesate. Încă nu s-a înapoiat ministrul comerțului exterior din Thailanda, unde a încheiat un acord. El a făcut un turneu în aceste țări. Anul trecut a fost și tovarășul Kong Gin The într-un astfel de turneu. Dacă vom face comerț mai mult, vom dezvolta și economia mai mult.

În problema relațiilor bilaterale, eu consider că nu avem neajunsuri. Se constată o dezvoltare excelentă. Cu utilajele livrate de țara dumneavoastră se construiesc câteva obiective. Dar lucrările de construcție nefiind urgentate, au înregistrat unele rămîineri în urmă. Bineînțeles nu din vina dumneavoastră.

P.N.M. Împreună trebuie să le rezolvăm.

K.I.S. Plenara C.C., ținută în ultimul timp, a discutat problema planului național pe anul viitor. Am hotărît să efectuăm construcții în mod concentrat, să

terminăm repede lucrările începute, să nu deschidem noi șantiere pînă ce nu le terminăm pe cele începute. Am criticat ministerele care au început alte lucrări fără a le termina pe cele existente. Am hotărît să ne concentrăm eforturile la obiectivele deja începute, astfel încît ele să intre cît mai repede în funcțiune și să fie eficiente.

Datorită influenței asupra climei a frontului de aer rece din nord, lacurile de acumulare nu s-au umplut complet. De aceea avem deficit de energie și trebuie să extindem extracția de cărbune. Pentru că nu credem în Dumnezeu, acesta nu ne-a ajutat. Deci depunem eforturi serioase în industria carboniferă. Dacă vom lucra în mod concentrat în aceste domenii, vom trăi mai bine. Este clar că avem greutăți datorită înaintării noastre impetuoase. Important este însă că nici dumneavoastră și nici noi nu importăm cereale. Avem ce mânca, cu ce ne îmbrăca, avem casă. Deci avem tot ce ne trebuie. Vrem să dezvoltăm industria și de aceea avem greutăți, pe care nu le-am avea dacă am sta pe loc.

Eu apreciez ca bună colaborarea noastră. Specialiștii noștri în prospecțiuni geologice și petroliere nu știu nimic, nu au experiență. Specialiștii români dau un ajutor foarte mare.

P.N.M. Nu sînt decît doi.

K.I.S. De aceea, dacă țara dumneavoastră ne va trimite încă alți specialiști, vom putea face ceva. Sîntem gata să învățăm de la dumneavoastră. Avem specialiști care au învățat în România mai de mult. Cunoștințele lor sînt învechite.

Vă rog să transmiteți tovarășului Nicolae Ceaușescu cît de bine ne sprijină specialiștii români care se află aici. Să știți că noi dorim să ne livrați instalații de foraj petrolier după posibilitățile dumneavoastră. Ce nu ne puteți livra trebuie să căutăm în altă parte. Noi putem găsi în alte țări ce nu ne puteți livra dv. Livrați-ne pe măsura posibilităților dv. Să ne spuneți deschis ce puteți și nu puteți să ne livrați, pentru că nu vrem să vă creem greutăți. Mai sînt și alte probleme economice. Ele sînt convenite între mine și tovarășul Ceaușescu. Să le discutați în amănunt cu tovarășul Kong Gin The.

P.N.M. Colaborăm foarte bine.

K.I.S. Eu cred că nu există probleme ce nu pot fi soluționate. Să le găsim rezolvări conform bunelor relații între partidele și țările noastre. Să facem totul pentru a rezolva, dar pe măsura posibilităților celor două țări, care sînt țări mici. Să nu facem în mod forțat ceea ce nu este posibil. Dorim foarte mult ca actuala sesiune a Comisiei interguvernamentale să se desfășoare cu succes. După cum știți, în țara noastră avem zăcăminte foarte bogate de magnezită. Noi am importat din Austria instalații foarte moderne pentru magnezită. Cînd le vom pune în funcțiune, probabil în semestrul I anul viitor, vom îmbogăți foarte mult calitatea magnezitei. Pînă atunci vom produce magnezită și după procedeul vechi, pentru că cererile sînt mari. U.R.S.S., Franța, R.F.G., India cer suplimentarea livrărilor de magnezită. Dintre țările socialiste, polonezii cer mult. Noi ne

străduim pentru valorificarea la maximum a acestor zăcămintele. Anul viitor vom livra țărilor socialiste cantități mai mari. Prețul este bun, pentru că în țara noastră se găsesc cantități imense de materie primă pentru magnezită. Sîntem gata să oferim cantitățile dorite. Cu antracitul stăm mai puțin bine, dar dacă nu doriți cantități prea mari, putem discuta.

P.N.M. Luăm și din Vietnam, dar presupun că nu ne vor mai da. Este o presupunere.

K.I.S. Pentru că ei se mișcă după baghetă.

Încă o dată vă mulțumesc foarte mult. Transmiteți, vă rog, tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, tovarășului Manea Mănescu și celorlalți tovarăși din conducerea partidului salutul nostru călduros.

P.N.M. Cu multă plăcere. Vă asigur că voi înfățișa cît se poate de fidel tot ce mi-ați spus.

(Intrevederea a durat 3 ore)